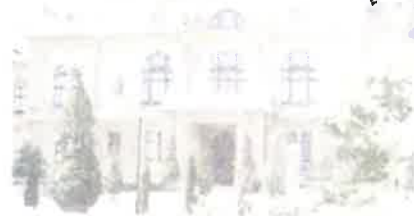

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés Elnöke
H-4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

ÁLT/279-1/2024.

Tárgyalja:

a közgyűlés valamennyi bizottsága

Döntéshozatal:

egyszerű többség

B E S Z Á M O L Ó

– a Vármegyei Közgyűléshez –

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló
gazdasági programjának végrehajtásáról**

A beszámolót

készítette

Vármegyei Önkormányzati
Hivatal

**szakmai szempontból
ellenőrizte**

Dr. Székely Tibor

**törvényességi szempontból
ellenőrizte**

Dr. Papp Csaba

Tisztelt Vármegyei Közgyűlés!

A gazdasági program elkészítését a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § (1) bekezdése írja elő az önkormányzatok számára, amely a képviselő-testület (közgyűlés) megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. Az Mötv. 116. § (3) bekezdésének értelmében a gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

Hivatkozott törvényi rendelkezéssel összhangban a Megyei Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2019. (XII.11.) önkormányzati rendelet 39. § (1) bekezdése írta elő, hogy a közgyűlés a megalakulását követő hat hónapon belül gazdasági programot fogad el, amelyben megbízásának időtartamára meghatározza a cselekvésének fő irányait; a gazdasági program kötelező feladatvállalásokat nem tartalmazhat, azok az éves költségvetési rendeletekben jelennek meg.

Ezen jogszabályi környezetben és a COVID-19 világvárvány időszakában, a 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet 1. §-a szerint kihirdetett veszélyhelyzetben, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglalt jogkörben eljárva, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdése, valamint a Megyei Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2019. (XII.11.) önkormányzati rendelet 39. § (1) bekezdése alapján fogadta el a megyei közgyűlés elnöke a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló gazdasági programját, melynek végrehajtásáról az alábbiakban számolok be a Tisztelt Vármegyei Közgyűlésnek.

Területfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos feladatok

Előzmények

Az Mötv. 27. § (1) bekezdése szerint a vármegyei önkormányzat a törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A 2023. december 31. napjáig hatályos területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény területfejlesztési és területrendezési feladatokat határozott meg a vármegyei önkormányzatok részére.

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 2.§-a alapján a területfejlesztés célja (többek között) a területi kohézió erősítése, a fenntartható fejlődés biztosítása, a főváros, a városok és a községek, illetve az országos átlagtól fejlettebb és az attól elmaradó térségek és települések közötti (az életkörülményekben, a gazdasági és társadalmi jellemzőkben, az infrastrukturális ellátottságban megnyilvánuló) jelentős különbségek mérséklése, a társadalmi és környezeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás elősegítése, a társadalom jólétének erősítése. A hivatkozott törvény 3. § (1) bekezdése alapján a területfejlesztés feladatai közé tartozik továbbá az ország különböző adottságú térségeiben a társadalom és a gazdaság megújulását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító fejlesztéspolitika érvényesítése, az országos átlaghoz képest kevésbé fejlett térségek felzárkóztatásának és fejlődésének elősegítése.

A törvény 10. § (1) bekezdés g) pontja szerint a vármegyei önkormányzat a területi szempontú operatív program (TOP Plusz) megvalósítása érdekében integrált területi programot készít és 10. § (2) bekezdés c) pontja alapján közreműködik a területi szempontú operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában.

A Vármegye Önkormányzatának elfogadott 2020-2024. évi Gazdasági Programja alapcélként a fentiek sikeres teljesítésének rendelte alá a gazdálkodást, a szervezeti struktúrát és a mindennapi tevékenységet.

A feladatok ellátását az alábbi feltételrendszer biztosította:

- a változatlan mértékű állami támogatás mellett kiegyensúlyozott gazdálkodás biztosította a működést, de a tartalékok csökkenése tartós folyamattá vált,
- a Vármegyei Közgyűlés bizottsági struktúrája - Ügyrendi, Jogi és Pénzügyi Bizottság, Terület- és Vidékfejlesztési Bizottság, Nemzetközi kapcsolatok és Határmenti Együttműködés Bizottsága - leképezte a főként kötelező feladatokat, biztosította a vármegye térségei érdekeinek betagolását,
- a Vármegyei Önkormányzati Hivatal feladata az általános működésen túl a stratégiai megalapozás, a saját és konzorciumi együttműködésben megvalósuló projektek tervezésével és végrehajtásával jellemezhető,
- a Vármegyei Önkormányzati Hivatal 2021. január 1. napjától a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás munkaszervezeti feladatait is ellátja.

Területfejlesztés 2014-2020: Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében

A Terület és Településfejlesztési Operatív Programból (továbbiakban TOP) a Kormány az 1702/2014. (XII.3) sz. határozatával Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye részére 89,28 milliárd Ft összeget határozott meg. A TOP keretein belül meghatározott források tervezése integrált területi program kialakításával történt, a vármegyei önkormányzatok tervezésbe történő bevonásával. A forrásfelhasználás hatékonyabbá tétele érdekében szükséges volt a területi szinten integrált dokumentum elkészítése, amely meghatározta a TOP forráskeret felhasználásának szerkezetét is.

A TOP vármegyei küldetése a területileg decentralizált fejlesztések megvalósítása és a területi kohézió erősítése, mindez összhangban az Európai Unió stratégiai célkitűzéseivel, mint pl. a foglalkoztatás növelése, az energiahatékonyság javítása, az éghajlatvédelem, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. A TOP az elérni kívánt európai uniós célok elérése érdekében két kiemelt fejlesztési célt fogalmazott meg, amelyek a következők:

- gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása,
- vállalkozásbarát város/településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges feltételek biztosítása.

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 19. §-a értelmében a területi szereplő főbb feladatai a következők:

- kidolgozza az integrált területi program (ITP) szintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve az operatív programban és a hivatkozott rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- a kiválasztási kritériumok alapján összeállítja az ITP-t és kezdeményezheti annak módosítását,
- véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást és megadja a területi szempontú értékelési szempontokat,
- e rendeletben meghatározott esetben szavazati joggal részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén,

- végrehajtja az ITP-t, amelynek keretében a kedvezményezettektől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekről adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben és a kedvezményezett kérelmére a projektmenedzsment tevékenységek ellátásában.

A 2014-2020 időszak területi tervezési alapdokumentuma a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió I-II. kötet és Területi Hatásvizsgálata, amelyet a vármegyei közgyűlés a 14/2014. (II.20.) számú önkormányzati határozattal fogadott el.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 2030-ra vonatkozó jövőképe: "2030-ban Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye egy olyan hely, ahol jó élni." A vármegyei koncepcióban a vármegye fejlesztésének célrendszere és a vármegye 2020-ig terjedő időszakra vonatkozó átfogó, stratégiai, horizontális céljai a vármegyei helyzetértékelés fő következtetésein és a 2030-ra elérni kívánt jövőképen alapultak.

Az ITP dokumentum a célok megjelölését, illetve a TOP forráskeret felosztását megelőzően tartalmazza a TOP esetében alkalmazandó területi kiválasztási eljárásrend eszközeként értelmezhető Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert (TKR). A TKR olyan kritériumokat tartalmaz, amelyek keretét képezik és elvi megalapozását adják a projektek kiválasztásának és a felhívás-specifikus értékelési szempontoknak, valamint minden felhívásban megjelennek az adott témára igazítva, átfogalmazva, konkretizálva. A Vármegyei Közgyűlés 13/2015. (II.24.) önkormányzati határozatában a vármegyei ITP forráskeretének felhasználásához saját TKR kritériumokat fogadott el, melyek mentén hozta meg döntéseit. A TOP felhívásai 2015. december hónaptól folyamatosan kiírásra és megnyitásra kerültek, melyek a www.palyazat.gov.hu honlapon a keretszabályoknak megfelelően kerültek meghirdetésre. Az ITP számos alkalommal került módosításra, alapvető indokok között szerepelt az indikatív forráskeret felhasználásának változása.

A 2014-2020 időszakban a TOP keretében a megítélt vármegyébe érkező támogatás mértéke meghaladta a 177 milliárd forintot, több mint 800 projektet részesített támogatásban az irányító hatóság. A valamennyi operatív programból vármegyénkbe érkező támogatási összeg 897 milliárd forintot meghaladó mértékű, az irányító hatóságok 47 371 darab projektet támogattak (forrás: palyazat.gov.hu; 2024.09.19. állapot).

A TOP Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei prioritásai - összhangban az országos prioritásokkal az alábbiak:

- térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére,
- vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés,
- alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken,
- a helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése,
- vármegyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés.

A kiválasztási kritériumok között szerepelt: illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz, hozzájárulás a gazdasági növekedéshez, hozzájárulás a munkahely-teremtéshez.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzati Hivatal munkatársai a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 19. § f) pontja alapján - a TOP keretében - elsődlegesen a standard eljárásban megvalósuló nyertes projektek projektmenedzsmenti feladatait látták el.

A teljes TOP 2023. december 31. napjával zárult, főszabály szerint azzal, hogy a kifizetési kérelmeket ezen dátummal bezárólag lehetett benyújtani elszámolásra. Ezzel párhuzamosan a projektek záró helyszíni ellenőrzései is maradéktalanul megtörténtek a hivatali kezelésű projekteknel. A közgyűlés folyamatos tájékoztatást kapott a projektmenedzsmenti feladatok ellátásáról, projektreszabottan a több mint 100 projekt esetében.

Fentiek mellett számos projektet kiemelt eljárásrendben nyújtott be Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata, együttműködésben konzorciumi partnereivel.

A TOP-5.1.1-15. *Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések* keretében megvalósuló „Foglalkoztatási együttműködések Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” című projekt lehetőséget teremtett a gazdasági szereplők igényeihez igazodó, fenntarthatóbb és támogathatóbb foglalkoztatáspolitikai megvalósítására a vármegyében. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal alkotta konzorcium 2,593 milliárd forint megítélt támogatási összeggel valósult meg. A TOP keretében gazdaságfejlesztési szempontból kiemelkedő a fenti projekt folytatása: a „Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” elnevezésű, TOP-5.1.1-15-SB1-2020-00002 azonosító számú projekt, amely ugyanannak a konzorciumnak az együttműködésével valósítottak meg a partnerek 2.639.762.777 Ft támogatási összeggel.

A projektek hosszútávú célkitűzése - összhangban az Európai Szociális Alap iránymutatásával - a foglalkoztatás növelése, a munkanélküliség és a munkaerőhiány csökkentése, a hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának javítása, a vállalkozások versenyképességének erősítése, a területi egyenlőtlenségek mérséklése.

Amint azt a tervezési dokumentumok is alátámasztják a vármegye földrajzi elhelyezkedéséből adódóan kiemelt szerepük van a határmenti együttműködéseknek. A határon átnyúló turisztikai-örökségvédelem területén végzett tevékenységek közül kiemelkedő a Vármegyei Önkormányzat által végrehajtott EASYDOOR ROHU456 „Easing Access to Systemic Discovery of Our Origins and Resources (Hagyományaink és forrásaink rendszerszerű felfedezésének támogatása) c. projekt.

A 13/2017. (II. 16.) önkormányzati határozatban a közgyűlés döntött a határmenti együttműködési programokban történő részvételről, és támogatta, hogy a határmenti együttműködési programokban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat - önállóan vagy gazdasági társaságán keresztül az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program (flagship) projektek előkészítésében részt vegyen. Önkormányzatunk ennek megfelelően pályázatot nyújtott be az INTERREG V-A Románia-Magyarország Program 2014-2020 kiemelt (flagship) felhívására. A projekt célja a Szatmár megyével közös kulturális értékek turisztikai célú bemutatása.

A Közgyűlés a 105/2019 (XII. 10.) önkormányzati határozatában döntött a projekt második szakaszának benyújtásáról. A támogatási kérelem 2019. december 23. napján került beküldésre. A turisztikai attrakciófejlesztést támogató projekt végrehajtása 2024. augusztus 31-én befejeződött.

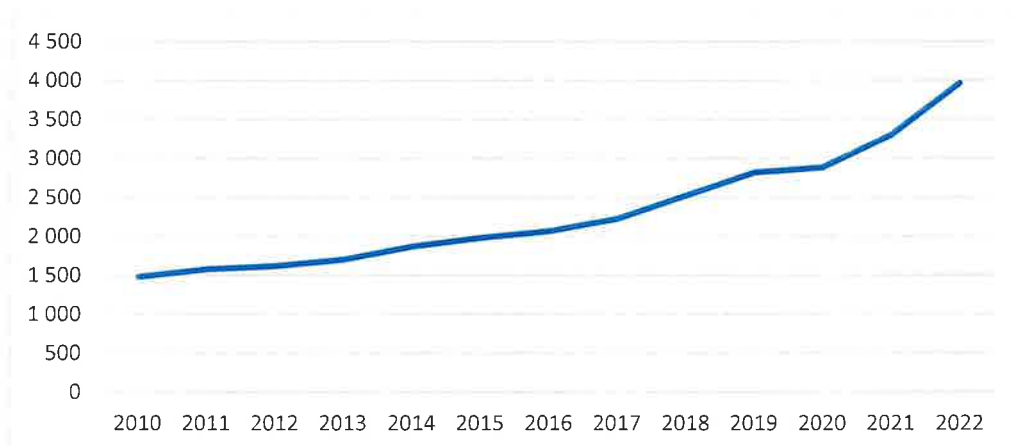
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata – mint vezető partner – valamint a projektben résztvevő projekt partnerek – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft., a „Kölcsey” Televízió Műsorszolgáltató Nonprofit Kft., a Szatmár Megyei Tanács és a Szatmár Megyei Múzeum – által a projektben vállalt feladatok elvégzése teljeskörűen megtörtént. A projekt előrehaladásáról a közgyűlés folyamatos tájékoztatást kapott. A projekt teljes költségvetése (záráskor): 13 677 807,48 Euro.

Területfejlesztés 2021-2027: Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz

Gazdasági körkép

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 2021-2027 közötti időszakára vonatkozó fejlesztési dokumentumaiban a vármegye jövője és fejlődése szempontjából meghatározó, hogy egyre többen végezzenek értékteremtő, hasznos munkát és jussanak tisztességes munkajövedelemhez, így kijelenthető, hogy középtávon is új munkahelyekre van szükség.

Egy lakosra jutó beruházások tekintetében a vármegyei rangsorban Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye lendülete 2024. első félévében a 12. helyre adott lehetőséget. Egy lakosra jutó ipari termelés tekintetében 2024. első félévében országos átlag alatt teljesítettünk - országosan a 18. helyen áll vármegyénk, ugyanakkor fontos tény, hogy 2010-hez mérten az ipari termelés mértéke több mint négyszeresére nőtt 2023-ra (KSH adatok alapján). Az egy főre jutó GDP adatok alapján - bár 2010 óta az egy főre jutó bruttó hazai termék forintális értéke több mint 2,5-szeresére nőtt 2022-re, vármegyénk csak Nógrád vármegyét előzte meg 2022-ben.¹

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye (egy főre jutó bruttó hazai termék, ezer forint/év)

Értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése

A vármegye korfa szerkezete kedvező, de a munkaképes korú lakosság aktivizálása további kihívásokat rejt. Az elvándorlás mértékének elemzése, a vármegyéből elköltözni kívánó elsődleges fiatal korosztály helyben tartása, megtartása prioritás.

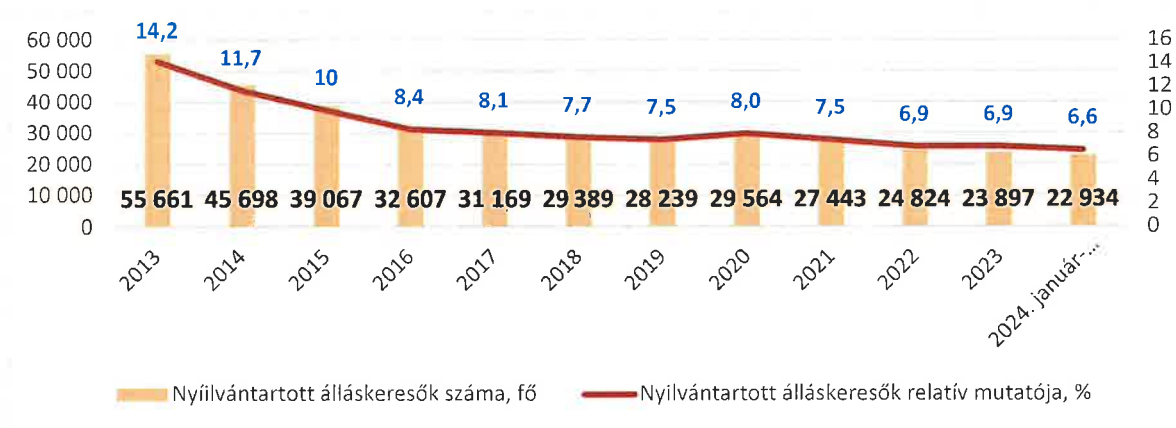
A foglalkoztatás előre mozdításának fontos eleme az aktivitási ráta növelése. Fejlesztéspolitikai cél a munkaerőpiacról kiszakadt emberek visszavezetése a munka világába. Fontos, hogy azok közül is minél többen juthassanak munkához, akik a nyílt munkaerőpiacon nem versenyképesek. A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján 2024 I. negyedévében Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében a 15–64 éves népesség az egy évvel korábbinál 6,3 ezer fővel kevesebben, 230 ezren jelentek meg foglalkoztatottként a munkaerőpiacon. A munkanélküliek 28 ezer fős száma 7,4 ezer fővel lett magasabb a 2023 I. negyedévihez képest. Mindezek következtében a gazdaságilag aktív népesség kismértékben, 258 ezer főre bővült, az aktivitási

¹ Forrás: https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0078.html (2022 előzetes adat!)

arány pedig 75,5%-ot tett ki ². A foglalkoztatási ráta is csökkent a foglalkoztatottak számával párhuzamosan, 1,1 százalékponttal, 67,3%-ra az egy évvel korábbihoz képest.

Sajnálatos ugyanakkor, hogy a foglalkoztatási (67,3%) és a munkanélküliségi ráta (10,9%) más vármegyei összehasonlításban egyaránt romlott, mindkettő értéke kedvezőtlenebb volt az országos átlagnál (74,7, illetve 4,7%). A foglalkoztatási ráta itt volt az egyik legalacsonyabb, a munkanélküliségi pedig az egyik legmagasabb a főváros és a vármegyék körében.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján a 2024. év júniusi zárónapján a 30 év feletti álláskeresők száma Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 16.347 fő, mely valamennyi nyilvántartott álláskereső 75,84%-át teszi ki.³ Összességében ugyanakkor a legmagasabb munkanélküli rátával bíró vármegyék egyike Szabolcs-Szatmár-Bereg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város munkaerő piacán az újonnan betelepülő nagyvállalatok munkaerő kapacitásának megteremtése kiemelt prioritás. A már jelenlévő termelő és szolgáltató vállalkozások munkaerő megtartása és bővítése is jelentős kihívás, a kis- és középvállalkozások humán erőforrás igénye mellett. A munkaerő helybentartásának ösztönzése és az elvándorlás mértékének csökkentése jelentős feladat vármegyénknek, hiszen a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete országos szinten vármegyénkben a legkevesebb (az átlagkereset 27%-kal alatta maradt az országosnak, így a főváros és a vármegyék körében itt volt a legalacsonyabb.)

Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása (fő) Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében

Vonzó vármegye: vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése

A vármegye jövőképeinek középpontjában az életminőség javítása áll. Alapvető feltétel a vonzó természeti környezet megőrzése, megtartása. Különösen fontos a térség ökológiai értékének, természeti környezetének megőrzése: a felszíni és felszín alatti vizek, vízkészletek minőségmegőrzése, megtartása.

Meghatározó jelentőséggel bír egy olyan társadalmi közleg megteremtése, amely fontos összetevője mind a vonzó vidéki, mind pedig az élhető városi környezetnek. Ennek a közegnek fontos eleme a közjavakhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása mindenki számára.

² Forrás: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/241/index.html>

³ Forrás: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztálya adatszolgáltatása alapján

A vonzó gazdasági környezet megteremtése mellett továbbra is fontos a befektetésösztönzési tevékenység segítése a vármegyében, amely elsősorban - de nem kizárólag - a centrumtérsegre és a decentrumokra összpontosít.

A vármegyébe és legfőképpen a vármegyeszékhelyre – Nyíregyházára - már betelepült és betelepülni készülő gazdasági entitások jelentős humán kapacitásokat igényelnek. A munkaerő megtartása - a mobilitást magalapozó infrastruktúra fejlesztések mellett - egyre nagyobb kihívást jelent. A nagyobb igény várhatóan nagyobb versenyt indukál a munkaerőpiacon, ugyanakkor az elvándorlás és a peremterületek elnéptelenedése (vidékmegtartás) egyre nagyobb kihívást jelent Szatmár-Bereg peremterületein (határmenti térségben). A periférikus térségek bekapcsolása a vármegye és az ország vérkeringésében továbbra is prioritás.

Az ezer lakosra jutó vállalkozások száma (210 darab) továbbra is az országos átlag feletti, a főváros után a második legmagasabb volt. A KSH adatai szerint a legtöbb vállalkozást (57%) a mezőgazdaságban (a vármegyeiek körében a legmagasabb arányban) tartották nyilván. Ipari teljesítménye alapján Szabolcs-Szatmár-Bereg a kisebb súlyú vármegyék közé tartozik. A 2024. I. negyedévi termelési értéke (380 milliárd forint) az országos kibocsátás 2,8%-át jelentette.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében – a növekvő külföldi és a csökkenő belföldi kereslet hatására – 2024. I. negyedévében a turisztikai szálláshelyek vendégéjszakában mért forgalma 1,1%-kal meghaladta az előző év azonos időszakának statisztikáját. A kereskedelmi szálláshelyeken januártól márciusig csökkent, a magán- és egyéb szálláshelyeken viszont nőtt a vendégéjszakák száma az egy évvel korábbihoz képest. Az előbbi szállástípusokban a 2024. I. negyedévi forgalom (73 ezer éjszaka) 9,1%-kal kisebb, míg az utóbbiakban (26 ezer éjszaka) 47%-kal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. A vármegye érintetlen természeti adottságai (Szatmár-Bereg) aktív ökoturisztikai területen jelentős kitörési lehetőséget nyújtanak.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye településszerkezet szerinti klasszifikációja (településhierarchia) jól mutatja, hogy vármegyénk településszerkezetéből hiányoznak a középvárosok, amelyek nem tudják ellensúlyozni az egyetlen 100 ezer főnél népesebb nagyváros - Nyíregyháza - településhierarchiában betöltött szerepét. Nagyon nagy számú a városi jogállású település, miközben az 500 főnél kevesebb lakost számláló aprófalvak főként a periférián helyezkednek el. A határmenti övezetek – tudatos és igényorientált – fejlesztése kiemelt fontossággal bír. Szatmárnémeti közelsége és gazdasági ereje Románia schengeni csatlakozását követően jelentős hatást gyakorol majd a határmenti térségre.

Nyíregyháza-Szatmárnémeti térségünkben jelentős növekedési potenciált mutat, mindkét város jelentős fejlesztéseket tudhat maga mögött és jelentős gazdaságfejlesztési beruházások megvalósításában vesz részt. Az M49-es útvonal fejlesztése kulcsfontossággal bír már rövidtávon is.

Területfejlesztés

A vármegyei területfejlesztési tervezés keretében 2020-2021 folyamán elkészültek Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye **területfejlesztési tervdokumentumai** (koncepció, stratégiai és operatív program) a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a

területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet alapján.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 2021-2027-es időszakra vonatkozó előzetes Integrált Területi Programjának 1.0 verzióját a megyei közgyűlés 48/2021. (VI.28.) számú önkormányzati határozatával fogadta el. A Kormány által a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló Előzetes Integrált Területi Programok jóváhagyásáról szóló 1658/2021. (IX.24.) Korm. határozatában elfogadásra került többek között vármegyénk Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027 is. A TOP Plusz országos keretösszege növekedett. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye forráskerete az indikatív 151 519 000 000 Ft-ról 166 298 000 000 Ft-ra emelkedett (146,184 milliárd ERFA Plusz, 20,114 ESZA Plusz forráskeret). Az ITP 2.0 verziója a 2023. január 26-án kézhez vett „Útmutató a vármegyék integrált területi programjainak kidolgozásához és megvalósításához 2021-2027” elnevezésű dokumentumban foglaltak szerint készült (4.0 verzió). Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (2.0 verzió) című dokumentumáról a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés 20/2023. (III.29.) önkormányzati határozatával döntött. Magyarország Kormánya a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló területi programok elfogadásáról szóló 1196/2023. (V.15.) Korm. határozatával fogadta el az elkészült vármegyei ITP 2.0 verzióját.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 2021-2027-es időszakra vonatkozó Integrált Területi Programjának 3.0 verziója új szakpolitikai célokat rögzített (pl. aktív turizmus, gyógyfürdők- és fürdők energetikai korszerűsítése, 4-5 számjegyű utak forráskeret emelése stb.).

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye esetében elkülönített forrásfelhasználási mód kapcsolódik minden fejlesztési célterülethez és a kiemelt kedvezményezettekhez. A vármegye által meghatározott forrásfelhasználási módok a következők:

Forrásfelhasználási módok
Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási mód: Nyíregyháza Megyei Jogú Város
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (I.): Szatmár-Beregi fejlesztési térség
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (II.): Nyírségi fejlesztési térség
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (III.): Tisza-menti fejlesztési térség
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (IV): Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes
Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód
Fejlesztési cél: aktív turizmus fejlesztése forrásfelhasználási mód

A 2020-2027 időszakra vonatkozóan a TOP Plusz keretében a megítélt támogatás összege meghaladta a 93 milliárd forintot, több mint 200 projekt részesült támogatásban. A valamennyi operatív programból vármegyénkbe érkező támogatási összeg 125 milliárd forintot meghaladó mértékű, az irányító hatóságok 737 darab projektet támogattak (forrás: palyazat.gov.hu; 2024.09.19. adatok alapján).

A TOP Plusz Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei prioritásai - összhangban az országos prioritásokkal az alábbiak:

- élhető vármegye,
- klímabarát vármegye,
- gondoskodó vármegye,
- versenyképes vármegye.

A kiválasztási kritériumok között szerepelt: illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz, klímasemleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések, digitális átállást segítő projektek, illetve komplex/integrált fejlesztések előnyben részesítése. Fontos, hogy nagyobb szerepet kapott a településdifferenciálás, a hozzájárulás a területi szempontrendszer kiegyenlítéséhez valamint a gazdasági-munkaerőpiaci hatás értékelése.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzati Hivatal munkatársai a 2020-2027 programozási időszakban a standard eljárásban megvalósuló több mint 20 projekt projektmenedzsmenti feladatait is ellátják.

Kiemelkedő fontossággal bír a vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési célú projekt, amelyet Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal alkotta Konzorcium közösen valósít meg 2022. március 1. - 2028. február 29. között. A TOP_PLUSZ-3.1.1-21-SB1-2022-00001 azonosítójú projekt 7,450 milliárd forint támogatásban részesült. Főbb vállalásai között szerepel:

- helyi termék- és szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek gazdasági szereplők részére,
- helyi termékhez kapcsolódó tevékenységek magánszemélyek részére,
- befektetés-ösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek,
- szociális gazdaság fejlesztésének támogatása, termék- és szolgáltatásfejlesztés segítése, piacra jutás segítése, a piaci és állami szereplők, valamint a szociális vállalkozások közti partnerségek fejlesztése,
- foglalkoztatást elősegítő tevékenységek.

Területrendezés

A települések rendezési terveinek a vármegyei területrendezési tervvel összhangban kell lenniük, tehát a Vármegyei terv a települések rendezési tervein keresztül érvényesül. A területrendezési feladat keretében kell elkészíttetni vagy módosíttatni a vármegye területére a területrendezési tervet. A jelenleg hatályos tervet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés, a „Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és térségi övezeteiről” szóló Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés 9/2023. (II. 24.) önkormányzati rendeletével (MTrT) hagyta jóvá.

2023. évben az MTrT módosítására kérelem nem érkezett, így a Vármegyei Közgyűlésnek rendeletmódosítás tárgyában döntenie nem kellett. 2022. évtől a jelkúcsok módosítására, a vármegye Térségi Szerkezeti Terven nem szereplő egyedi építmény területi elhelyezéséhez elegendő becsatolni a kérelmezőknek a Sz.-Sz.-B. Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda határozatát, melyben a térségi terület-felhasználási engedélyt megadja. (a területrendezési hatósági eljárásokról szóló 76/2009. (IV.8.) Korm. rendelet).

Európai Területi Társulás: TISZA Korlátolt Felelősségű Területi Társulás

Magyarország Kormánya támogatásával a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, Kisvárdai Város Önkormányzata, és a Kárpátaljai Megyei Tanács (Ukrajna) létrehozta a Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulást (továbbiakban: Tisza ETT), melyet a 2015/S 227-414191 szám alatt regisztráltak, s a Külgazdasági és Külügyminisztérium 19. sorszám alatt 2015. október 26-án vette nyilvántartásba. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat az 53/2015 (IX.25.) önkormányzati határozatával döntött a Tisza ETT megalapításáról, mellyel a határ menti együttműködés új dimenzióba lépett. A Tisza ETT volt az első olyan kezdeményezés Európában, amelyet egy EU-tagállam (Magyarország) és egy nem EU- állam (Ukrajna) hozott létre.

A megalakulás óta eltelt több mint 8 évben a Társulás folyamatosan szélesítette tevékenységi körét, bemutató fórumokat szervezett és építette partnerkapcsolatait, valamint azonosította az általa lefedett terület problémáit, és azok megoldására forrástérképezést végzett.

A Tisza ETT az elmúlt időszakban több pályázatot és kérelmet is benyújtott céljai megvalósításának érdekében.

A Tisza ETT Vezető partnerként két pályázatot valósított meg a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében.

Az „Environmental Assessment for Natural Resources Revitalization in Solotvyno with an overarching view to preventing the further pollution of the Upper-Tisza Basin through the preparation of a complex monitoring system” (*Természeti források revitalizációjának környezeti vizsgálata Aknaszlatinán a Felső-Tisza-medence további szennyezésének megakadályozása érdekében egy átfogó monitoring rendszer kialakításával*) - REVITAL I projekt. A projekt eredménye - egy komplex geológiai, hidrogeológiai felmérés, illetve a vízmennyiségre, vízminőségre is kiterjedő alapállapot vizsgálat.

ZeroWaste :Theory for Everybody, Practice for Everyone in the Cross-Border Region (*ZeroHulladék: Elmélet és gyakorlat mindenki számára a határon átnyúló régióban*) projekt.

Az infrastrukturális elemeket tartalmazó pályázat az egyik legégetőbb határon átnyúló probléma, a szilárdhulladék kezelésének kérdését célozta meg. A Tisza hulladékszennyezésének egyik oka, hogy Kárpátalján nem megoldott a szilárdhulladék szakszerű kezelése, így a két ország és a két szomszédos megye érdeke, hogy ennek a problémának a megoldására mielőbb megoldást találjon.

A Vármegye Önkormányzata pénzügyi alapjai, vagyona és annak fenntartása, karbantartása, üzemeltetése

A Vármegye Önkormányzata gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. Ebből finanszírozta és látta el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait. A költségvetés az államháztartás része, az önkormányzati alrendszer költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz a központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

A feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon a vármegyei önkormányzatok kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosította.

A Vármegye Önkormányzata központi költségvetési támogatáson felüli bevételeit képezték évről-évre az egyes projektek megvalósításával összefüggésben a Vármegye Önkormányzatát a projekt-költségvetés alapján megillető összegek.

Mindezt a tárgyévi költségvetési rendeletek, illetve a végrehajtásukról elfogadott zárszámadási rendeletek részletesen bemutatták.

A Vármegye Önkormányzatának tulajdonát képezi:

- a nyíregyházi 221/A/11. hrsz.-ú társasházi ingatlan (Vármegyeiháza „A” épületének első emeletén) 1/1 arányban, a hozzá tartozó helyiségekben lévő ingó vagyontárgyakkal;
- a Vármegyei Önkormányzat és a Hivatal működéséhez szükséges informatikai, irodatechnikai és telekommunikációs eszközök, számítógépek, hardverek, szoftverek, telefonkészülékek, fénymásolók, nyomtatók, diktafonok, közgyűlési rendezvények megtartásához kapcsolódó hangtechnikai eszközök, projektorok, nyomdatechnikai eszközök, levelező és web szervert működtető számítógép, gépkocsik;

- a nyíregyházi 211/5 hrsz.-ú, a Vármegyeháza „C” épületének alagsorában található nyomda, a hozzá tartozó két kiszolgálóhelyiséggel és az azokban lévő berendezési és felszerelési tárgyakkal, eszközökkel, készletanyagokkal, egyéb ingóságokkal;
- a „KÖLCSEY” Televízió Műsorszolgáltató Nonprofit Kft. tulajdonjoga és az ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságban meglévő résztulajdona.

A tulajdoni kérdések rendezésével összefüggésben a beszámoló által felölelt időszakban gondoskodni kellett a Vármegyeháza épületében a Vármegye Önkormányzata tulajdonában álló, illetve a közös használatban lévő ingatlanrészek használatáról és üzemeltetéséről, mely tekintetben 2018. évben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal használati és üzemeltetési szerződést kötött egymással, melyet időről időre felülvizsgált és szükség esetén módosított. Jelenleg a Megyei Közgyűlés 80/2022. (X.14.) önkormányzati határozatnak 2. számú melléklete szerint jóváhagyott – a Megyei Önkormányzati Hivatal szerződő félként való megjelenésével immár háromoldalú – megállapodás van hatályban.

Ezen szerződés keretén belül került rögzítésre, hogy a Vármegyei Kormányhivatal üzemelteti a Vármegye Önkormányzata kizárólagos tulajdonát képező iroda és egyéb helyiségeket, összesen 1.225,85 m² területen, illetve a használatában lévő felületen. Üzemeltetési kötelezettsége teljesítéseként a Vármegyei Kormányhivatal szolgáltatásként elektromos energiát, távhő- és kommunális szolgáltatást, valamint karbantartást biztosít arányos költségtérítés ellenében. Figyelemmel a Vármegye Önkormányzatának a Vármegyeháza társasházban meglévő 1286/10000 tulajdoni hányadára a Vármegyei Kormányhivatal kiszámlázza az elektromos energia, a távhő- és kommunális szolgáltatás, az ingatlanörzés díját, valamint a karbantartási költséget, ami összességében évi tízmillió forintos nagyságrendet jelent, viszont a szerződés nem terjed ki a hulladék elszállításra, mivel a Hivatal más módon gondoskodik arról, illetve a Nyírtávhő Kft. a távhőszolgáltatás díját közvetlenül számlázza a Megyei Önkormányzat felé. A Vármegye Önkormányzata és a Hivatal előzetes egyeztetés alapján és azt követően az épület felújításával kapcsolatos, szükséges beruházások költségeiből (csatorna, bejárati kapuk, főfalak, közművek, stb.) az általa használt terület arányában felmerült költségeket – amennyiben a megfelelő forrás rendelkezésre áll – az üzemeltető részére megtéríti, a Vármegyeháza használatára vonatkozó társasházi szerződés szerint.

A gazdasági program elfogadását követően megvalósult beruházások:

- folyamatos a technikai dolgozók munkaeszközeinek a modernizálása;
- a Bessenyei Nagyteremben és az irodák egy részében megtörtént az új klímaberendezések beszerzése, illetve beszerelése;
- a hivatali helyiségek felszerelését az jelentős elhasználódás következtében szükséges volt korszerűsíteni, illetve új irodabútorok (íróasztalok, székek, szekrények) beszerzése vált szükségessé;
- folyamatos az informatikai eszközök cseréje is korszerűbb eszközökre;
- elektromos gépjármű beszerzése;
- Vármegyeháza épülete tetőszerkezetének cseréje és az ezzel összefüggésben keletkezett károk utáni helyreállítás;
- a ROHU456 projekt keretében és a tunyogmatolcsi csapadékvíz-elvezetés projekt során idegen tulajdonban végzett beruházások.

A Vármegye Önkormányzatának tulajdonában álló, vagy tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaságok tevékenysége

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzatának vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendelet 3. számú melléklete tartalmazza a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzatának tulajdonában álló, illetve tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaságok jegyzékét, a gazdasági társaságokban fennálló vármegyei önkormányzati részesedések mértékét.

Ezen melléklet a ciklus alatt egy alkalommal, 2021. évben módosult, tekintettel arra, hogy az ÉARFÜ Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság „f.a.” gazdálkodó szervezet ügyében a Debreceni Törvényszék a 9.Fpk.26/2019/32. számú végzésében kimondta, hogy az ÉARFÜ Nonprofit Kft. „f.a.” adós gazdálkodó szervezet felszámolási eljárását befejezi, azt megszünteti és elrendeli e végzésnek a Cégbiztosítóban való közzétételét, továbbá döntött arról, hogy megkeresi a Debreceni Törvényszék Cégbíróságát, hogy az adós gazdálkodó szervezetet a cégjegyzékből törölje. Hivatkozott végzés – a Debreceni Törvényszék 9.Fpk.26/2019/33. számú végzésében foglaltan – 2021. június 18. napján jogerőre emelkedett, melyet követően, 2021. június 21. napján a Debreceni Törvényszék a 9.Fpk.26/2019/34. számú végzésében megkereste a Debreceni Törvényszék Cégbíróságát a felszámolási eljárás befejezésének közzététele érdekében azzal, hogy a felszámolási eljárás befejezésének napja a jogerős végzés Cégbiztosító honlapján történő közzétételének napja. A közzététel – így a felszámolási eljárás befejezésének – napja 2021. június 26.

Fentiekre tekintettel a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzatának tulajdonában álló, illetve tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaságok az alábbiak:

Sorszám	Megnevezés	Cégjegyzékszám	Székhely	Részesedés
1.	„KÖLCSEY” Televízió Műsorszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	15-09-074463	4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.	100%
2.	ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	15-09-074123	4400 Nyíregyháza, Sóstói utca 31/B. A. ép. 3. em. 345.	72%

Ezen gazdasági társaságok alapvetően közreműködnek a Vármegye Önkormányzata feladatainak – így fejlesztési feladatainak – teljesítésében, segítik az elmúlt években elkészített megyei területfejlesztési alapidokumentumokban megfogalmazott célok megvalósítását.

„KÖLCSEY” Televízió Műsorszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

A lakosság számára a vármegye teljes területén és a határokon túl is elérhető „Kölcsey” Televízió a 2020-2024. közötti időszakban aktív részese volt a mindenkor aktuális vármegyei programok, fejlesztések bemutatásának, továbbá egyes konkrét projektek megvalósításának a nyilvánosság biztosításán keresztül.

A Vármegye Önkormányzata – költségvetési helyzetének megfelelően, de jellemzően a finanszírozási lehetőségeinek csökkenése mellett – 2021-ig éves költségvetéséből támogatta a

„Kölcsey” Nonprofit Kft. feladatainak ellátását, melyet a „Kölcsey” Nonprofit Kft. mind a szakmai elvárásoknak, mind pedig a nézői igényeknek megfelelő magas szakmai színvonalon tudott teljesíteni. Tette mindezt amellet, hogy az anyagi lehetőségek szűkülésével a működési modelljében és gazdálkodásában jelentős átalakításokat hajtott végre, így a gazdasági programban megfogalmazottaknak megfelelően törekedett:

- a piaci bevételek növelésére (reklám)
- a portfólió bővítésére
- referencia és egyéb filmek készítésére, értékesítésére
- saját projektek generálására és lebonyolítására.

A beszámolási időszakban a „Kölcsey” Nonprofit Kft. a műsorkészítés és szolgáltatás technikai feltételeit jelentős mértékben fejlesztette a ROHU456 projekt megvalósítása által, s ezzel az egyik legmodernebbé váltak a helyi televíziók országos viszonylatában. A Társaság a beszámolási időszakban sikeresen megvalósította a TOP-1.2-1-16-SB1-2017-00005 projektet, melynek keretében Ökopark- és látogatóközpont I. üteme valósult meg Nagykálló-Harangodon. A projekt keretében megépült és berendezésre került a látogatóközpont, valamint a kiállítás I. üteme is.

A „Kölcsey” Nonprofit Kft. a ROHU456 projekt keretében a nyíregyházi technikai eszközbeszerzésen felül Fehérgyarmaton, Kisvárdán és Mátészalkán is felújított egy-egy marketing- és médiacentrumot, illetve a projekt keretében biztosította a stúdióeszközök, bútorok és egyéb működéshez szükséges berendezések beszerzését is. Mindhárom helyszínen modern, a mai kornak megfelelő marketing- és médiacentrum áll rendelkezésre a projekt eredményeként.

Ezenkívül, szintén a ROHU456 projekt keretében megvalósításra került Nagykálló-Harangodi fejlesztés II. üteme is, melynek keretében elkészült a kiállítás II. üteme, illetve a Harangodi víztározón egy stég létesült, továbbá sor került az épület környezetének rendezésére is, melynek keretében kialakításra került egy sétány, illetve megtörtént a pihenőpadok, asztalok, szalonnasütők és játszótér kialakítása, illetve megvalósult a parkolók számának bővítése.

ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió stratégiai célként jelöli ki a „Zöld megye” elérését, mely cél teljesítéséhez meghatározott feladatok ellátásában a 2020-2024. időszakban is kiemelkedő szerepet kapott az ENEREA Nonprofit Kft.

Az ENEREA Nonprofit Kft. működésének célja alapvetően a térségben az energiahatékonyság elősegítése, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése, az energiaforrások racionális felhasználásának támogatása, ezzel elősegítve a hazai energia-politika célkitűzéseinek megvalósítását. Az ENEREA Nonprofit Kft. az eddigi gyakorlatának megfelelően viszi tovább a hazai és a nemzetközi vonalat, tevékenységét fokozatosan kiterjesztve. Európai Unió források támogatásával megvalósuló hazai és nemzetközi projektek előkészítését, megvalósítását biztosítja projektgenerálási, szakmai tanácsadási, projektmenedzsmenti feladatok ellátásával.

Ezen időszakban a „Zöld megye” célkitűzéseinek jegyében számos hazai és nemzetközi projekt sikerrel valósult meg.

Az Interreg Europe program keretében megvalósult DeCarb elnevezésű projekt tapasztalatok cseréje és átadása révén hozzájárul a fenntartható fejlődés, a dekarbonizációra való áttérés, valamint a gazdasági és társadalmi stabilitás eléréséhez.

A Way out of EnergyTrap, valamint a CLEAN! projektek eredményeként megvalósult a határtérségben működő szervezetek közötti hosszútávú és fenntartható együttműködés környezetvédelmi területen, elsősorban a közös környezeti szemléletformálás és oktatás által. A projekt a résztvevő partnerszervezetek közötti együttműködés elmélyítésén túl hozzájárult a határon átnyúló tapasztalatcseréhez, a lakosság körében történő környezettudatosság erősítéséhez. A projektek révén a vármegyében és a határtérségben élő lakosok széles körben megismerkedhettek az energiahatékonysági lehetőségekkel, így formálva a lakosok jelenlegi környezettel összefüggő szemléletét.

Az ENEREA Nonprofit Kft. a TOP és TOP Plusz Operatív Programok keretében hozzájárult a vármegye számos önkormányzata önkormányzati épületeinek energetikai korszerűsítéséhez, továbbá környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztésekhez. Az ENEREA Nonprofit Kft. a térség számos településén valósít meg az energia- és környezettudatos gondolkodást elősegítő, helyi szereplőket elérő szemléletformálási programokat, klímatudatosságot erősítő szemléletformálást. Ezen klímaalkalmazkodást segítő tevékenységek biztosítása (rendezvények, akciók, workshopok, médiakampány, tanulmányi versenyek) által az Ügynökség nagyban hozzájárul a Zöld megye stratégiai célkitűzéseinek eléréséhez.

A Területfejlesztési Konceptióban szereplő Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák stratégiai cél megvalósításához az ENEREA Nonprofit Kft. további feladatok ellátásával igyekszik hozzájárulni. Mind a határon átnyúló programok megvalósításával, mind a jelenleg és az elmúlt években megvalósult gazdaságfejlesztésre, vidékfejlesztésre, civil szervezetek működésére irányuló projekteken való közreműködése révén, melyekkel segíti az összes szereplő (önkormányzatok, egyházak, civil szervezetek, vállalkozások) komplex fejlesztési lehetőségeit felkutatni és forráshoz juttatni.

Vármegyei Értéktárral kapcsolatos feladatok

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.), valamint a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Korm. rendelet alapján a vármegyei önkormányzatok vármegyei értéktárat és vármegyei értéktár bizottságot hozhatnak létre. A vármegyei értéktár szervezi a vármegye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a vármegye területén fellelhető nemzeti értékeket, dönt a vármegyei értéktárba bekerülő nemzeti értékekről, létrehozza a vármegyei értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Hungarikum Bizottságnak.

A Vármegyei Önkormányzata 2013-ban döntött a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár Bizottság létrehozásáról, mellyel összefüggésben megválasztotta a Vármegyei Értéktár Bizottság tagjait és elfogadta annak Szervezeti és Működési Szabályzatát. A Vármegyei Értéktár Bizottság jelenlegi tagjai 2019 decemberében kerültek megválasztásra, a korábbi tagok újraválasztásával, s két új taggal, így a tagok száma 9 főre bővült, míg jogköre és feladatai azonban változatlanok.

A Vármegyei Értéktár Bizottság a gazdasági program végrehajtásának időszakában (2020-2024) mindezidáig 21 alkalommal ülésezett, összesen 51 darab vármegyei érték került felvételre a vármegyei értéktárba. A vármegyei értéktárban jelenleg 178 érték szerepel.

A Vármegye Önkormányzata 2014 óta folyamatosan pályázik az értéktár mozgalom, a nemzeti értékek és különösen a vármegyei értékek népszerűsítését célzó elképzelései megvalósításához szükséges források elnyerésére. Ennek megfelelően pályázta-, nyerte- és valósította meg sikeresen a HUNG-2020, HUNG-2021 és HUNG-2022 pályázatokat. Legutóbb a HUNG-2023 pályázati felhívások keretében a Vármegye Önkormányzata sikeresen pályázott a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktár új honlapjának (<https://szszbm-ertektar.hu/>) elkészítésére, amely 2024. április 28-án került bemutatásra a nyilvánosság számára. Az új honlap az alábbi linken érhető el: <https://szszbm-ertektar.hu/>

Mindezekén túl támogatást nyert az 'Értékes barangolás' vetélkedő-sorozat 2023/2024 évi fordulójának szervezésére. A verseny témája a Magyar Értéktárban szereplő értékek megismertetése és népszerűsítése volt az általános és középiskolás gyerekek körében.

A szükséges pályázati források elnyerése esetén a jövőbeni tervek között a következők szerepelnek:

- a Vármegyei Értéktár „Természeti érték” kategóriájában szereplő élőhelyek, értékek, vármegyei természeti örökségek minél szélesebb körben történő bemutatása céljából kiadvány készítése (HUNG-2024);
- az „Értékes barangolás” 2024/2025 évi fordulójának megszervezése az általános iskolák és középiskolák tanulói számára (HUNG-2024);
- vármegyei értéknap megrendezése, legalább egy alkalommal a ciklus alatt.

Sporttal kapcsolatos feladatok

A sportról szóló 2004. évi I. törvény (a továbbiakban: Sport tv.) preambuluma értelmében a nemzet közössége a test művelését, a sportot, a nemzet alapértékének és kívánatos célnak tekinti. A Sport tv. 55. § (3) bekezdése értelmében a Vármegye Önkormányzata sporttal kapcsolatos feladatai körében segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit, közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében, segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását, közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében.

A Vármegye Önkormányzatának sporttal kapcsolatos programjának célja – mely a Sport tv-ben megfogalmazottakkal megegyezik – a vármegye sportéletének sikeres működése. A Vármegye Önkormányzata számára fontos az egészséges életmód, ezért a 2020-2024 közötti időszakban is kiemelt figyelmet fordított a tanulóifjúság egészséges életmódjára, testi nevelésére, a rendszeres sportolási feltételek megteremtésére, fejlesztésére; támogatta a társadalmi, valamint az esélyegyenlőséget és egyenlő esélyű hozzáférést szolgáló programokat; együttműködött a gyermekek és az ifjúság fizikai aktivitásának ösztönzéséért, sportjáért, testi és mentális neveléséért és egészségfejlesztéséért felelős szervezetekkel.

A Magyar Diáksport Szövetséggel 2014. évben megkötött együttműködési megállapodás alapján közös cél a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében élő és tanuló gyermekek és diákok fizikai aktivitásának, sportolási hajlandóságának egészség-megőrzési és fejlesztési célú növelése. A Vármegye Önkormányzata az adott év költségvetési rendeletében meghatározott előirányzat mértékéig támogatást nyújtott a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei diáksport népszerűsítéséhez, valamint az adott tanévben kimagasló eredményt elért diáksportolók és a felkészítő pedagógusok jutalmazására, a vármegyei diáksport-sportrendezvények támogatására, szakmai konferenciák, továbbképzések lebonyolítására. A megállapodás alapján a 2020-2024. közötti időszakban 9 testnevelő részesült elismerésben. A megállapodás lehetőséget biztosított arra, hogy a vármegyei versenyrendszer széleskörű mozgósításával

elérhető legyen, hogy minél több fiatal kapcsolódjon be rendszeresen, szervezett keretek között a mindennapos testmozgásba. A különböző korosztályokat érintő rendezvények megszervezésével a vármegyei diák és szabadidős programok támogatásával hozzájárult a tömegsport széleskörű elterjedéséhez.

Nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatok

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi. CLXXIX. törvény értelmében a vármegyei önkormányzat biztosította a területi nemzetiségi önkormányzatok részére az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, szakmai segítséget nyújtott, továbbá gondoskodott a működéssel kapcsolatos gazdálkodási és adminisztratív végrehajtási feladatok ellátásáról. A területi nemzetiségi önkormányzatok működésével kapcsolatos igazgatási feladatok koordinálása – többek között az előterjesztések elkészítése, az ülések lebonyolítása, a jegyzőkönyvek leszerkesztése – a vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően történt.

A vármegyében működő Területi Német Nemzetiségi Önkormányzat és Területi Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolási időszakra eső működésével kapcsolatos alapvető adatokat az alábbi táblázat mutatja be azzal, hogy a koronavírus-világjárvány következtében a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.), a 478/2020. (XI.3.) és a 21/2021.(I.29.) Korm. rendeletek, valamint a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján veszélyhelyzetben a nemzetiségi önkormányzat közgyűlésének feladat- és hatáskörét a nemzetiségi önkormányzat közgyűlésének elnöke gyakorolta:

	Területi Német Nemzetiségi Önkormányzat	Területi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
testületi ülések	19	33
közmeghallgatások	3	3
meghozott határozatok	73	266
elnök által átvett hatáskörben meghozott határozatok (COVID-19 világjárvány idején)	9	17

A feladatellátás alapját a vonatkozó jogszabályi rendelkezések mellett a Vármegyei Önkormányzata és a nemzetiségi önkormányzatok között megkötött közigazgatási szerződések rögzítették. A közigazgatási szerződések szükség szerint felülvizsgálatra kerültek.

A Vármegyei Önkormányzata támogatta a nemzetiségi önkormányzatok által megvalósuló programokat, melyek elsődlegesen az anyanyelv ápolására, megőrzésére irányultak, továbbá támogatta a nemzetiségi kulturális, hagyományörző programok megvalósítását, valamint egyéni és közösségi jogait biztosította.

Humánerőforrás

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés a 2020-2024 ciklusban 25 tagból állt, melyet a tagjai sorából választott vármegyei közgyűlés elnöke képviselt, akinek munkáját két főállású – közülük egy nem testületi tag –, valamint egy társadalmi megbízatású alelnök segítette.

A Vármegyei Közgyűlés a vármegyei önkormányzati feladatokhoz igazodó állandó bizottsági struktúrát hozott létre és működtetett az alábbiak szerint:

- Ügyrendi, Jogi és Pénzügyi Bizottság: 7 fő
- Terület- és Vidékfejlesztési Bizottság: 8 fő
- Nemzetközi Kapcsolatok és Határmenti Együttműködés Bizottsága: 7 fő

A Vármegye Önkormányzata feladat- és hatáskörének teljesítésében, céljai megvalósításában a Vármegyei Önkormányzati Hivatal működött közre és látta el a Vármegyei Közgyűlés hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatából adódóan rá háruló feladatokat.

A Vármegye Önkormányzata és a Vármegyei Önkormányzati Hivatal tekintetében a ciklus zárásakor hatályos Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata 2024. évi költségvetéséről és végrehajtásának szabályairól szóló 2/2024. (II.22.) önkormányzati rendelet 10. melléklete a vármegye önkormányzata 2024. évi engedélyezett létszámkeretét 4, a vármegyei önkormányzati hivatal engedélyezett létszámkeretét 30 főben állapította meg.

Ennek megfelelően a betöltött álláshelyek a következők szerint alakulnak:

- Közgyűlés: 26 fő, melyből 4 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott (a vármegyei közgyűlés elnöke, 3 alelnöke), 22 fő állományba nem tartozó (közgyűlés tagjai)
- Vármegye Önkormányzata – Mt. alapján foglalkoztatott: 4 fő (részmunkaidőben)
- Vármegyei Önkormányzati Hivatal – közszolgálati tisztviselő: 24 fő (22 fő teljes munkaidőben, 2 fő részmunkaidőben)
- Vármegyei Önkormányzati Hivatal – Mt. alapján foglalkoztatott: 6 fő (4 fő teljes munkaidőben, 2 fő részmunkaidőben)

Jelenleg üres álláshely sem a Vármegye Önkormányzatánál, sem a Vármegyei Önkormányzati Hivatalnál nincs.

A létszámgazdálkodás feladata a 2020-2024 beszámolási időszakban is a megfelelő mennyiségű és összetételű létszám biztosítása, továbbá a munkaerő hatékony foglalkoztatása volt. Szem előtt kellett tartani, hogy a céllal, adott feladatra biztosított álláshelyek valóban a megvalósítás és finanszírozás időszakában álljanak rendelkezésre.

A Vármegye Önkormányzata feladatként továbbra is a hatáskörébe utalt uniós és hazai fejlesztési források elosztására, részben felhasználására kapott közjogi felhatalmazást, melyet magas szakmai színvonalon, a jogszabályi előírásokat mindenkor betartva, pontosan és határidőben teljesített. Ezen munka folytatásához, valamint az újabb feladatok szakszerű, hatékony végrehajtásához a következő időszakban is elengedhetetlen lesz megteremteni az ezekhez alkalmazkodni képes személyi, szervezeti, és működési feltételeket.

A Vármegye Önkormányzata és a Vármegyei Önkormányzati Hivatal a 2020-2024 ciklusban teljesítette a gazdasági programban megfogalmazott azon humánpolitikai és humán erőforrás-gazdálkodási cél, mely nevezett szervezetek stratégiai alkalmazkodó képességét, a szervezeti rugalmasságot és a folyamatos tanulást magas szinten támogató munkavégzési rendszer működtetését irányozta elő, a választott közgyűlési képviselők és a közszolgálati tisztviselők elkötelezettségére alapozva, biztosítva a folyamatos továbbképzés lehetőségét.

A Vármegyei Önkormányzati Hivatal tekintetében kiemelt fontosságú volt a megfelelő számú és a feladatellátáshoz igazodó képzettségű és gyakorlatú, innovatív és rugalmas, az új helyzetekhez alkalmazkodni képes munkaerőből álló végrehajtó szervezet működtetése. Ehhez nélkülözhetetlen volt a köztisztviselők ismereteinek állandó megújítása, az élethosszig tartó tanulás folyamatának támogatása, ahhoz, hogy képesek legyenek az önkormányzati ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok maradéktalan, színvonalas ellátására.

Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás munkaszervezeti feladatainak ellátása

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás Elnökének 10/2021. (V.28.) számú határozatával elfogadott Együttműködési Megállapodás alapján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) látja el a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás munkaszervezeti feladatait.

A Hivatal e tevékenysége keretében a beszámolási időszakban az alábbi igazgatási és pénzügyi feladatokat látta el az Együttműködési Megállapodás II. pontja alapján:

- a társulási tanácsi és a bizottsági ülések előkészítése (meghívók, előterjesztések, határozatok előkészítése),
- a költségvetés egyeztetése és elkészítése,
- az elemi költségvetés elkészítése,
- a gazdálkodás nyilvántartásával, könyvelésével kapcsolatos feladatok ellátása,
- a Magyar Államkincstár részére időközi költségvetési jelentések, időközi mérlegjelentések, éves költségvetési beszámolók elkészítése,
- a KSH felé esedékes rendszeres és eseti adatszolgáltatások elkészítése,
- gazdálkodással kapcsolatos adatszolgáltatások különböző szervek, szervezetek részére,
- pályázatok pénzügyi elszámolásával kapcsolatos adatszolgáltatás elkészítése,
- adózással kapcsolatos ügyintézés, adók átutalása határidőre, nemleges adóigazolások megkérése,
- a Társulás tulajdonában álló gépjárművekkel kapcsolatos adminisztrációs és pénzügyi feladatok ellátása,
- a pénzforgalom bankszámlákon történő lebonyolítása
- szakmai segítségnyújtás a Társulás számára pályázatok benyújtásához és lebonyolításához (azzal a feltétellel, hogy a Társulás vállalja, hogy a Munkaszervezet vezetőit és pénzügyi munkatársait bevonja)

Fentiekén túl a Munkaszervezet projektek szakmai tartalmának megvalósítását, szakmai beszámolók és pénzügyi elszámolások előkészítést is ellátta, valamint részt vett beszerzési eljárások lebonyolításában, illetve a közbeszerzési eljárások előkészítésében.

A fentebb meghatározott, a Társulás működésével összefüggő feladatokat a Hivatal kijelölt köztisztviselői, mint a Társulás Munkaszervezete látták el.

A Munkaszervezet a ciklusban 12 db társulási tanácsülést – és az azokhoz kapcsolódó bizottsági üléseket – szervezett meg és bonyolított le teljeskörűen. Ezen feladata keretében 101 határozattervezetet (és annak mellékleteit) és az azokat megalapozó előterjesztést szövegezett meg, illetve ellátta az ezen feladatokkal kapcsolatos valamennyi végrehajtással összefüggő és egyéb adminisztratív feladatot.

A KEHOP-3.2.1-15-2017-00025 projekt keretében a nyilvánosság biztosításához, illetve a szemléletformálás tevékenység megvalósításához kapcsolódó valamennyi tevékenység beszerzését, a feladatok megvalósításának koordinációját, az Építési és Közlekedési Minisztérium konzorciumvezető és a Miniszterelnökség felé benyújtandó záró szakmai beszámoló és pénzügyi elszámolás elkészítését, illetve a kapcsolódó valamennyi jogi, pénzügyi és adminisztratív feladatot a Társulás munkaszervezetének kijelölt tagjai látták el egyéb feladataik mellett.

Összességében a Vármegye Önkormányzata 2020-2024 közötti időszakban kifejtett tevékenységére vonatkozóan elmondható, hogy a jogszabályokban meghatározott feladat- és hatáskörébe tartozó területfejlesztési és területrendezési feladatait sikeresen megvalósította, ezekkel összefüggésben és ezek mellett – közös projektek megvalósítása által – fenntartotta és elmélyítette a határmenti megyékkel korábban kialakított kapcsolatait, a Vármegyei Önkormányzati Hivatal személyi állománya elhivatott és szakszerű munkájának köszönhetően teljesítette a szakmai megvalósítói és projektmenedzsmenti feladatait, pénzügyi és gazdasági lehetőségeihez képest aktívan vett részt önként vállalt feladatok megvalósításában, így az elfogadott gazdasági programot eredményesen teljesítette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy tárgyalja meg a beszámolót és fogadja el a mellékelt határozat-tervezetet.

Nyíregyháza, 2024. szeptember 20.

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS
.../2024. (IX.26.)
önkormányzati határozata

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló gazdasági programjának végrehajtásáról

A Vármegyei Közgyűlés

1. a beszámolóban foglaltakat megtárgyalta;
2. a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat 2020-2024. évekre szóló gazdasági programjának végrehajtásáról szóló beszámolót elfogadja.

A határozatot kapja:

Vármegyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2024. szeptember 26.